

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วันที่ ๒๗ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

รายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๗๒๙/๒๕๖๐

เรื่อง สิทธิแรงงาน กรณีกล่าวอ้างว่านายจ้างเลิกจ้างโดยไม่จ่ายค่าชดเชยและสิทธิประโยชน์
ตามกฎหมายแรงงาน

ผู้ร้อง [REDACTED]
ผู้ถูกร้อง บริษัท [REDACTED]

๑. ความเป็นมา

ผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามคำร้องที่ ๓๕๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙ กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องเป็นลูกจ้างของผู้ถูกร้อง เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๘ ผู้ถูกร้องได้มีการหยุดกิจการเป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยให้เหตุผลว่ามีคำสั่งซื้อจากลูกค้าน้อยลง ไม่มีการจ่ายค่าจ้างนับแต่มีการหยุดกิจการดังกล่าว และเมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นวันสิ้นสุดการหยุดกิจการชั่วคราว กลุ่มของผู้ร้องได้กลับเข้าทำงาน ตามปกติ แต่กลับมีประกาศของผู้ถูกร้องว่า ปัจจุบันผู้ถูกร้องดำเนินการโดยบริษัท [REDACTED] จึงเป็นการเลิกจ้างลูกจ้างทั้งหมด ๗๘ คน โดยไม่มีการจ่ายค่าชดเชยและสินจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้า จึงขอให้ช่วยเหลือให้ได้รับค่าชดเชยและสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย

๒. การพิจารณาคำร้องเบื้องต้น

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาจากข้อเท็จจริงเบื้องต้นแล้วเห็นว่า พฤติการณ์ตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างเป็นกรณีเกี่ยวกับสิทธิแรงงาน ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๕

๓. การตรวจสอบ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมดำเนินการตรวจสอบ ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

คณะอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหนังสือสอบถามข้อเท็จจริงไปยังสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้มีการชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว และได้ลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๙ ปรากฏข้อเท็จจริงดังนี้

ผู้ถูกร้องได้ขอหยุดกิจการชั่วคราวตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑^๑ ซึ่งในการแจ้งหยุดกิจการดังกล่าว ผู้ถูกร้องได้แจ้งให้ลูกจ้างและพนักงานตรวจแรงงานทราบล่วงหน้าเป็นหนังสือก่อนวันเริ่มหยุดกิจการไม่น้อยกว่า ๓ วันทำการตามกฎหมายกำหนด โดยแจ้งเหตุผลว่าบริษัทฯ ประสบปัญหาคำสั่งซื้อลดลงเป็นจำนวนมาก อันเป็นผลมาจากปัญหาภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ทำให้เกิดผลกระทบต่อกระบวนการการผลิต และผู้ถูกร้องไม่สามารถดำเนินกิจการได้ตามปกติ โดยได้ขอหยุดกิจการชั่วคราวเป็นจำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ ขอให้พนักงาน ๗๖ คน หยุดงานชั่วคราว ตั้งแต่วันที่ ๘ มิถุนายน ถึงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ครั้งที่ ๒ ขอให้พนักงานจำนวนเดิมและเพิ่มเติมพนักงานอีกจำนวน ๗ คน หยุดงานชั่วคราว ตั้งแต่วันที่ ๓ มิถุนายน และ ๘ มิถุนายน ถึงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๘

ครั้งที่ ๓ ขอให้พนักงาน ๗๘ คน ตามจำนวนเดิมหยุดงานชั่วคราวต่อไปอีก ตั้งแต่วันที่ ๘ สิงหาคม ถึงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๘

สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดเชียงใหม่ ได้ดำเนินการตรวจสอบสาเหตุการขอหยุดกิจการชั่วคราวตามที่ผู้ถูกร้องกล่าวอ้าง ประกอบกับเอกสารคำสั่งซื้อของบริษัทฯ แล้วปรากฏว่า ตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๕๘ ถึงกรกฎาคม ๒๕๕๘ ผู้ถูกร้องมีคำสั่งซื้อลดลงในอัตราร้อยละ ๑๒ ถึง ๘๑ ของปริมาณงานในปี ๒๕๕๗ แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ สำนักงานสวัสดิการจังหวัดเชียงใหม่ ได้รับหนังสือของสหภาพแรงงาน ลงวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ ขอให้ตรวจสอบและจัดประชุมร่วมกันระหว่างสหภาพฯ กับผู้ถูกร้อง กรณีที่ผู้ถูกร้องมีการโยกย้ายอุปกรณ์และวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตไปยังโรงงานที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และประกาศหยุดกิจการเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๗๕ ของผู้ถูกร้อง ซึ่งสำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดเชียงใหม่ได้จัดให้มีการประชุมสองฝ่าย เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๘ เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องที่ ผู้ถูกร้องโยกย้ายสิ่งของ อุปกรณ์ และการประกาศใช้มาตรา ๗๕ ของผู้ถูกร้อง โดยสหภาพแรงงานฯ ได้รับคำชี้แจงเป็นที่เข้าใจแล้ว

เมื่อครบกำหนดการสิ้นสุดการประกาศหยุดกิจการบางส่วนเป็นการชั่วคราว ปรากฏว่า ลูกจ้างไม่สามารถเข้าทำงานได้ เนื่องจากมีบริษัทใหม่เข้ามาดำเนินการแทนผู้ถูกร้อง ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ โดยบริษัทใหม่ไม่ประสงค์จะรับพนักงานที่ผู้ถูกร้องสั่งให้หยุดทำงานเป็นการชั่วคราวเข้าทำงาน

สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดเชียงใหม่ได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยมอบหมายให้พนักงานตรวจแรงงานชี้แจงให้ลูกจ้างทราบถึงสิทธิตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ พร้อมประสานสำนักงานประกันสังคม เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับเงินประกันการว่างงานและนัดหมายให้ผู้ถูกร้องมาชี้แจง ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๘ [REDACTED] ซึ่งลูกจ้างอ้างว่าเป็นเจ้าของผู้ถูกร้อง มาพบพนักงานตรวจแรงงาน ให้ข้อเท็จจริงว่า ตนเองมีสถานะเป็นลูกจ้างมิได้ เป็นเจ้าของกิจการแต่อย่างใด ผู้มีอำนาจกระทำการแทน คือ [REDACTED] ซึ่งปรากฏชื่อในหนังสือ

/ รับรอง....

^๑ พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๗๕ กรณีที่นายจ้างมีความจำเป็นโดยเหตุหนึ่งเหตุใดที่สำคัญอันมีผลกระทบต่อประกอบกิจการของนายจ้าง จนทำให้นายจ้างไม่สามารถประกอบกิจการได้ตามปกติซึ่งมิใช่เหตุสุดวิสัยต้องหยุดกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราวให้นายจ้างจ่ายเงินให้แก่ลูกจ้างไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบห้าของค่าจ้างในวันทำงานที่ลูกจ้างได้รับก่อนนายจ้างหยุดกิจการตลอดระยะเวลาที่นายจ้างไม่ได้ให้ลูกจ้างทำงาน

ให้นายจ้างแจ้งให้ลูกจ้างและพนักงานตรวจแรงงานทราบล่วงหน้าเป็นหนังสือก่อนวันเริ่มหยุดกิจการตามวรรคหนึ่งไม่น้อยกว่าสามวันทำการ

รับรองการจดทะเบียนรับรองนิติบุคคล ขณะนี้ทราบเพียงว่าผู้ถูกร้องประสบปัญหาทางการเงิน และได้ขายกิจการให้แก่บริษัทใหม่ คือ บริษัท [REDACTED]

ต่อมา สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดเชียงใหม่ ได้มอบหมายให้พนักงานตรวจแรงงานรับคำร้อง (คร.๗) ที่มีลูกจ้างยื่นคำร้อง ณ ที่ว่าการอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ กรณีนายจ้างเลิกจ้างโดยไม่จ่ายค่าจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้า และค่าชดเชยการเลิกจ้าง รวมถึงค่าจ้างในระหว่างหยุดกิจการ จำนวน ๔๐ คน และพนักงานตรวจแรงงานได้ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงและได้มีคำสั่งที่ ๔๙/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ สั่งให้ผู้ถูกร้อง โดย [REDACTED] กรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทน และ [REDACTED] จ่ายค่าจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้า ค่าชดเชย และเงินระหว่างหยุดกิจการชั่วคราว แต่ผู้ถูกร้องไม่ได้นำคดีขึ้นสู่ศาลภายในระยะเวลาที่กำหนด คำสั่งนั้นเป็นที่สุด ตามมาตรา ๑๒๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ส่วนลูกจ้างที่ยังไม่ได้มายื่นคำร้อง สำนักงานสวัสดิการฯ ได้แจ้งสิทธิตามกฎหมายให้ทราบแล้ว

๔. ความเห็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาคำร้อง ข้อเท็จจริงจากผู้ร้อง จากผู้ถูกร้อง คำชี้แจงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และความเห็นของคณะอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมแล้ว กรณีตามคำร้องข้อเท็จจริงรับฟังในเบื้องต้นได้ว่า ผู้ร้องเป็นลูกจ้างของผู้ถูกร้อง ผู้ถูกร้องได้หยุดกิจการบางส่วนเป็นการชั่วคราว ตามมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ แต่เมื่อครบกำหนดสิ้นสุดการหยุดกิจการ เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๘ ปรากฏว่าบริษัทใหม่คือ บริษัท [REDACTED] เข้ามาดำเนินการแทนผู้ถูกร้อง ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ โดยบริษัทใหม่ไม่ประสงค์จะรับพนักงานที่ผู้ถูกร้องสั่งให้หยุดทำงานเป็นการชั่วคราวเข้าทำงาน จึงเป็นกรณีที่นายจ้างเลิกจ้างลูกจ้าง ทั้งหมด ๗๘ คน โดยไม่มีการจ่ายค่าชดเชยและสินจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้า สำนักงานสวัสดิการฯ ได้มอบหมายให้พนักงานตรวจแรงงานรับคำร้อง (คร.๗) ที่มีลูกจ้างยื่นคำร้อง ณ ที่ว่าการอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ กรณีนายจ้างเลิกจ้างโดยไม่จ่ายค่าจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้า และค่าชดเชยการเลิกจ้าง รวมถึงค่าจ้างในระหว่างหยุดกิจการ จำนวน ๔๐ คน พนักงานตรวจแรงงานได้ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงและได้มีคำสั่ง ที่ ๔๙/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ สั่งให้ผู้ถูกร้อง จ่ายค่าจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้า ค่าชดเชย และเงินระหว่างหยุดกิจการชั่วคราว ผู้ถูกร้องไม่ได้นำคดีขึ้นสู่ศาลภายในระยะเวลาที่กำหนด คำสั่งนั้นเป็นที่สุด ตามมาตรา ๑๒๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ส่วนลูกจ้างที่ยังไม่ได้มายื่นคำร้อง สำนักงานสวัสดิการฯ ได้แจ้งสิทธิตามกฎหมายให้ทราบแล้ว กรณีมีปัญหาที่ต้องพิจารณาว่า การเลิกจ้างลูกจ้างของผู้ถูกร้องโดยไม่มีการจ่ายค่าชดเชยและสินจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้า เป็นการละเมิดสิทธิแรงงานของผู้ร้องหรือไม่

พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีที่ผู้ถูกร้องเลิกจ้างลูกจ้างโดยไม่มีการจ่ายค่าชดเชยเลิกจ้าง และสินจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้า สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดเชียงใหม่ ได้ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงแล้วเสร็จ และมีคำสั่ง ที่ ๔๙/๒๕๕๘ ให้ผู้ถูกร้องดำเนินการจ่ายค่าจ้างแทนการบอกกล่าวล่วงหน้า ค่าชดเชย และเงินระหว่างหยุดกิจการชั่วคราว แต่ผู้ถูกร้องไม่ได้นำคดีไปสู่ศาล

/ ภายใน....

^๒ มาตรา ๑๒๕ เมื่อพนักงานตรวจแรงงานได้มีคำสั่งตามมาตรา ๑๒๔ แล้ว ถ้านายจ้าง ลูกจ้าง หรือทายาทโดยธรรมของลูกจ้างซึ่งถึงแก่ความตายไม่พอใจคำสั่งนั้น ให้นำคดีไปสู่ศาลได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่ง

ในกรณีที่นายจ้าง ลูกจ้าง หรือทายาทโดยธรรมของลูกจ้างซึ่งถึงแก่ความตายไม่นำคดีไปสู่ศาลภายในกำหนด ให้คำสั่งนั้นเป็นที่สุด

ภายในเวลาที่กำหนด คำสั่งนั้นเป็นที่สุด ตามมาตรา ๑๒๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงเป็นกรณีที่หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาลแล้ว เห็นควรยุติเรื่อง

๕. มติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและมาตรฐานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๒๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๐ จึงมีมติให้ยุติเรื่อง

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(นางภิรมย์ ศรีประเสริฐ)

เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ